

3.2. 2000թ. ՓՈՐՉՆԱԿԱՆ ՄԱՐԴԱՀԱՄԱՐԸ 2000 Pilot CENSUS ПРОБНАЯ ПЕРЕПИСЬ НАСЕЛЕНИЯ 2000г.

Հանրապետությունում ստեղծված բարդ սոցիալ-տնտեսական իրավիճակը, առկա ֆինանսական դժվարությունները հնարավորություն չտվեցին փորձնական մարդահամարի նախապատրաստման և անցկացման հետ առնչվող բոլոր գործընթացներն իրականացնել միայն պետական բյուջեի միջոցներով: Փորձնական մարդահամարի նախապատրաստման ու դաշտային աշխատանքների կազմակերպման, իսկ հետագայում նաև բուն մարդահամարի գործընթացի կազմակերպման համար ֆինանսական մեծ սեփականություն ցուցաբերեց ՄԱԿ-ի Բնակչության հիմնադրամը: Տեխնիկական և մեթոդաբանական նշանակալից աջակցություն ցուցաբերեց ԱՄՆ-ի առևտրի դեպարտամենտի հաշվառումների բյուրոն ԱՄՆ-ի միջազգային զարգացման գործակալության ֆինանսավորմամբ:

Երկրորդ փորձնական մարդահամարի անցկացման տարածք որոշվեց Սպիտակ քաղաքը՝ աղետի գոտուն յուրահատուկ հիմնախնդիրների վերհանման նպատակով և Արարատի մարզի Մրգավետ, Մխչյան, Դիմիտրով, Արաքսավան, Մասիս, Բուրաստան, Բաղրամյան, Մրգավան գյուղերը, որոնք ընտրվեցին Երևանի մոտակայքից՝ մասամբ կրճատելու փորձնական մարդահամարի ծախսերը: Փորձնական մարդահամարի անցկացման վայրի ընտրությունը կատարվեց հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ ընդգրկվի հանրապետության բնակչության (ինչպես քաղաքային, այնպես էլ գյուղական) մեկ տոկոսը:

« 2001թ. մարդահամարի նախապատրաստման, անցկացման և նյութերի մշակման աշխատանքների ժամանակացույցի հիման վրա մշակվեց 2000թ. փորձնական մարդահամարի նախապատրաստման և անցկացման աշխատանքների օրացուցային պլանը:

Փորձնական մարդահամարի ծրագիրը (հարցաշարը) ներկայացվեց Հայաստանի Հանրապետության բոլոր նախարարությունների և շահագրգիռ կազմակերպությունների :

The hard socio-economic conditions, the existing financial difficulties in Armenia made it impossible to realize the preparatory and organizational works only through the state budget means. The UNFPA made great financial assistance in the organization of preparatory and field works of the Pilot Census and later in the conduction process of the main Census.

The Census Bureau of the Department of Commerce of USA made a great technical and methodological assistance which was financed by the of US International Development Agency.

The territories for the second Pilot Census conduction were taken city Spitak, aiming to reveal the peculiar problems of the disaster zone; and the Mrgavet, Mktchyan, Dimitrov, Araksavan, Masis, Burastan, Baghramyanyan, Mrgavan villages of Ararat Marz, which were selected from the nearby Yerevan, in order to decrease partly the expenses for the Pilot Census. The selection of the Pilot Census territories were done, taking into consideration the fact, that the one percent of the population (urban and rural) should be included.

On the basis of the program of activities of RA 2001 Census preparation, processing, conduction and data processing the the calendar plan of preparatory and organizing works of 2000 Pilot Census was done.

The Pilot Census program (content of questionnaire) was introduced to all the Ministries of the Republic of Armenia and interested organizations' discussion. On the basis of the received comments and propositions it got its final form.

On the basis of the questionnair's content 3 forms of 2000 Pilot Census were worked out by the Census Department: Form A, Form G. (for temporary presant), and Form H (nstitutional).

The following documentations were worked out and presented to the confirmation of RA State Statistical Board:

Создававшаяся в республике сложная социально-экономическая обстановка, имеющиеся финансовые затруднения не дали возможности подготовки и проведения пробной переписи населения осуществить ее только средствами государственного бюджета. Для подготовки пробной переписи населения и организации полевых работ, а в дальнейшем и организации переписи населения большую финансовую помощь оказал фонд населения ООН. Техническую и методологическую помощь оказало бюро учета международных программ департамента торговли США.

Вторую пробную перепись было решено провести в городе Спитак с целью выявления свойственных зоне бедствия проблем и селах Мргавет, Мхчан, Димитров, Араксаван, Масис, Бурастан, Баграмян, Мргаван марза Арарат, которые были выбраны, чтобы частично сократить затраты на пробную перепись населения. Выбор места проведения пробной переписи был сделан в связи с тем, чтобы охватить один процент как городских так и сельских жителей республики.

На основании хронологии подготовки проведения и обработки материалов переписи населения РА 2001г. был составлен календарный план подготовки и проведения пробной переписи населения 2000г.

Программа (опросный лист) пробной переписи была представлена на обсуждение всем Министерством РА и заинтересованным организациям. На основании полученных замечаний и предложений она получила свой окончательный вид.

На основании вопросов со стороны управления пробной переписи населения было разработано 3 формы опросных листов:

Форма А, форма Ж для временно проживающих, Форма Х для групповых, институциональных. В государственный совет статистики РА на утверждение были обработаны и представлены:

քննարկմանը: Ստացված դիտողությունների ու առաջարկությունների հիման վրա այն ստացավ իր վերջնական տեսքը:

Հարցաշարի հիման վրա մարդահամարի վարչության կողմից մշակվեց 2000թ. փորձնական մարդահամարի 3 հարցաթերթ՝ ՁևԱ, ՁևԺ (Ժամանակավոր գտնվողի), ՁևԵ (խմբային, ինստիտուցիոնալ):

Մշակվեցին և ՀՀ Վիճակագրության պետական խորհրդի հաստատմանը ներկայացվեցին՝

- Փորձնական մարդահամարի կազմակերպչական և մեթոդաբանական հիմնական դրույթները,

- Քաղաքներում և խոշոր գյուղերում (5000 և ավելի բնակչությամբ) տների (շինությունների) ցուցակների և գյուղական համայնքներում գյուղական բնակավայրերի ցուցակների կազմման վերաբերյալ ցուցումները,

- Գյուղական բնակավայրերի և դրանց տարածքում գտնվող այլ բնակատեղերի ցուցակների կազմման հրահանգը և ձևերը,

- 2000թ. փորձնական մարդահամարն անցկացնելու կազմակերպական պլանի կազմման հրահանգն ու ձևերը (1Կ - 9Կ),

- 2000թ. փորձնական մարդահամարն անցկացնելու և մարդահամարի հարցաթերթերը (ՁևԱ, ՁևԺ, ՁևԵ) լրացնելու կարգի մասին հրահանգը,

- Հաշվարարի, հրահանգիչ-հսկիչի, մարդահամարային տեղամասի վարիչի հուշատետրերը, հաշվային, հրահանգչական, մարդահամարային տեղամասի և մարզի (տարածաշրջանի) ամփոփ տեղեկագրերը, ինչպես նաև հաշվառման հսկողությունն ապահովող փաստաթղթեր,

- Փ օ Ր ծ Ն Ա կ ա ն մարդահամարի ելքային աղյուսակների ցանկը,

- Ազգերի, ազգությունների և ժողովուրդների կոդավորման ձեռնարկը,

- Լեզուների կոդավորման ձեռնարկը,

- Երկրների ազգային դասակարգիչը,

- Տնտեսական գործունեության տեսակների միջազգային դասակարգիչը,

- *The main organizational and methodological regulations of Pilot Census;*

- *Directions to make a list of houses (constructions) in cities and big villages (with population 5000 people and more) and to make a list of rural settlements in rural communities;*

- *Instructions and forms of making lists of rural residencies and other dwellings in that area;*

- *Regulations and forms(1K-9K) of making organizational plan to the Pilot Census in 2000;*

- *Directions to take the Pilot Census in 2000 and for the filling in the Censusquestionnaires (Form A, Form G, Form Kh).*

- *The notebooks of the enumerator, the instructor, the census area manager; summary lists for enumerator, the instructor, the census area manager, district area and Marz, as well as documents that provide with the control of count;*

- *The list of output tables of Pilot Census;*

- *Handbook of encoding nations, ethnicities and peoples;*

- *Handbook of coding languages;*

- *National classifier of the countries;*

- *International classifier of economic activities;*

- *International classifier – model dictionary of occupations;*

- *National classifier of administrative - territorial units;*

- *Instructions on the order of checking the filling of Pilot Census questionnaires (Form A, Form G, Form Kh), the order of encoding and works with the records of mistakes;*

- *Manual of keying the Pilot Census questionnaires(Form A, Form G, Form Kh).*

According to the calendar plan the Pilot Census had been organized in three stages:

- *preparatory works,*

- *the census taking,*

- *the data processing.*

In order to organize the preparatory works for taking a census the schematic map of the city Spitak was used which was prepared by “The Center of Cartography and Geodesy”.

- Основные организационные и методологические положения пробной переписи населения

- Указания о составлении списков домов (строений) городов и больших сел (5000 и более жителей) , и списков населенных пунктов сельских общин

- Инструкция и формы составления списков сельских населенных пунктов и, находящихся на их территории других населенных пунктов.

- Инструкция и виды (1К – 9К) составления организационного плана проведения пробной переписи населения 2000г.

- Инструкция по порядку заполнения опросных листов (Форма А, Форма Ж, Форма Х) и проведению пробной переписи 2000г.

- Документы, обеспечивающие контроль за учетом, а также счетные инструкторские сводные ведомости переписного участка и марза (района), записные книжки заведующего переписным участком, инструктора-контролера и счетчика.

- Перечень исходных таблиц пробной переписи населения.

- Пособие по кодированию наций, национальностей, народностей

- Пособие по кодированию языков

- Национальный классификатор стран.

- Международный классификатор видов экономической деятельности

- Модельный словарь занятий, международный классификатор.

- Национальный классификатор деления административно-территориальных единиц

- Инструкция о порядке работы с протоколами кодирования и ошибок, проверки правильности заполнения Формы А, Формы Ж Формы Х опросных листов пробной переписи населения.

- Инструкция ввода данных переписных листов Формы А, Формы Ж, Формы Х .

По календарному плану пробная перепись населения состояла из 3 этапов

- Подготовительные работы

- Проведение переписи населения

- Ջբաղմունքների մոդելային բառարան՝ միջազգային դասակարգիչը,

- Վարչատարածքային միավորների բաժանման ազգային դասակարգիչը,

- Փորձնական մարդահամարի ՁևԱ, ՁևԺ, ՁևԽ հարցաթերթերի լրացման ճշտությունը ստուգելու, կողավորելու և սխալների արձանագրությունների հետ աշխատելու կարգի մասին հրահանգը,

- Մարդահամարի ՁևԱ, ՁևԺ, ՁևԽ հարցաթերթերի տվյալների մուտքագրման հրահանգը:

Ըստ օրացուցային պլանի փորձնական մարդահամարը բաղկացած էր 3 փուլերից՝

- նախապատրաստական աշխատանքներ,

- մարդահամարի անցկացում,

- նյութերի մշակում:

Մարդահամարի անցկացման նախապատրաստական աշխատանքները կազմակերպելու համար օգտագործվեց «Գեոդեզիայի և քարտեզագրման կենտրոն» ՓԲԸ-ի կողմից 1997թ. պատրաստված Սպիտակ քաղաքի սխեմատիկ հատակագիծը:

2000թ. հուլիսի 1-ի դրությամբ ՀՀ Ազգային վիճակագրական ծառայության Լոռու մարզային վարչության Սպիտակի տարածքային բաժնի և Արարատի մարզային վարչության կողմից իրականացվեցին բնակչության հաշվառման ստուգումներ Սպիտակ քաղաքի 30 բազմաբնակարան շենքերում ու առանձնատներում, և Արարատի մարզի գյուղական համայնքներում՝ ընտրված 8 համայնքների տնտեսական գրքերի համաձայն: Սպիտակ քաղաքում կազմվեցին տների (շինությունների) ցուցակներ, այդ աշխատանքի կատարման համար ընդգրկված և հրահանգավորված ցուցակագրողների կողմից, իսկ Արարատի մարզի գյուղական համայնքներում կազմվեցին գյուղական բնակավայրերի և դրանց տարածքում գտնվող այլ բնակատեղերի ցուցակներ՝ գյուղապետերի աշխատակազմերի քարտուղարների կողմից: Ցուցակագրման ժամանակ ցուցակագրողների կողմից կատարվեցին նաև իրենց հատկացված տեղամասի սխեմատիկ հատակագծերի ճշգրտումներ, քանի որ

The subdivision of Lori Marz Agency of NSS RA in Spitak and Ararat Marz Agency of NSS RA made a check-up of population count in 30 tenement-houses and detached houses of the city Spitak. The check-up was made in the village communities of the Ararat marz, too, according to the community books of chosen 8 communities. In the city Spitak lists of houses (constructions) were prepared by persons specially recruited for this work and trained. And in the village communities of Ararat Marz the list of village residencies and other dwellings in that area was made by secretaries of village communities. While making the lists of houses in Spitak the registrars also updated the part of schematic map allotted to them, as after 1997 there has been considerable changes in the city territory. Besides, about 4000 temporary wagon-houses situated in the city were not mentioned on the map. This was the reason of some extra problems arisen while making the lists, problems of time and of the workload norms of the registrars as well.

The organizational plans of taking the Pilot Census were made on a basis of the already prepared lists of houses and rural settlements for the chosen territories. According to the organizational plan 2 census, 25 instructional and 131 enumeration unites were set up on these territories. In terms set by the organizational plan the temporary personnel necessary for taking the Pilot Census was recruited and trained on the order of taking a census and filling in the questionnaires.

With the immediate assistance of the mayor of city Spitak and the community leaders offices were given to set up census and instructional unites.

During the preparation of the Pilot Census some actions of publicity campaign were carried out: radio programs were organized, posters, various calendars that elucidate and attach the importance of Census taking and population participation were published.

- Обработка материалов.

Для организации подготовительных работ по проведению переписи населения был использован подготовленный в 1997г. со стороны ЗАО «Центр геодезии и картографии» схематический план г. Спитак.

По состоянию на 1 июля 2000г. со стороны Национальной статистической службы РА Спитакского регионального отдела Лорийского марзового управления Национальной статистической службы Армении в 30-и многоквартирных домах и индивидуальных строениях и согласно экономическим книгам восьми отобранных общин в сельских общинах Араратского марза были осуществлены проверки по учету населения. В городе Спитаке списки домов, строений были составлены со стороны привлеченных и инструктированных для выполнения этой работы регистраторов. А в сельских общинах марза Арарат и их окрестностях списки населенных пунктов были составлены секретарями администраций старост. При составлении списков регистраторами были уточнены схематические планы, т.к. на территории города Спитак, после 1997г. были значительные изменения. Кроме того установленные в городе около 4000 временных вагондомиков, не были отмечены на схематических планах, из-за чего появились дополнительные затруднения как в деле составления списков так и в плане времени и перегруженности в работе.

На основании заполненных списков домов и сельских населенных пунктов в отобранных территориях были составлены организационные планы проведения переписи населения. Согласно организационному плану на местах были созданы 2 переписных, 25 инструкторских и 131 счетных участка. За срок, установленный организационным планом был осуществлен набор необходимых временных работников, которые должны были провести пробную перепись населения. Проведено было также их обучение (инструктаж) по проведению переписи населения и заполнению опросных листов.

При непосредственном содей-

նախնական թվաքանակը: Նրանք նաև տեղեկացրեցին բնակչությանը կայանալիք փորձնական մարդահամարի անցկացման ժամկետների մասին:

2000թ. սեպտեմբերի 6-15-ը անցկացվեց փորձնական մարդահամար: Հաշվարարները, այցելելով տները, լրացրեցին մարդահամարի հարցաթերթերը բնակչությանը հարցում կատարելու միջոցով: Սեպտեմբերի 16-18-ը անցկացվեց ընտրանքային վերահսկիչ շրջագայություն, որի նպատակն էր ապահովել բնակչության համընդգրկունությունը մարդահամարի ընթացքում: Ընտրանքային վերահսկիչ շրջագայությունն ընդգրկեց յուրաքանչյուր հաշվային տեղամասի բնակելի շինությունների 10 տոկոսը:

Փորձնական մարդահամարի հաշվառման 10-օրյա ժամանակաընթացքում աշխատանքներն ընթացան նախատեսված կարգով՝ տեղերում ապահովված էր անմիջական խորհրդատվական և տեխնիկական աջակցությունը, ինչպես նաև հեռահաղորդագրությունների միջոցով մարդահամարային տեղամասերից մարդահամարի վարչություն տեղեկատվության ստացումը՝ յուրաքանչյուր օրվա ընթացքում հաշվարարների կողմից լրացված հարցաթերթերում առաջացած դժվարությունների, տեղ գտած թերությունների և ձեռնարկված միջոցառումների վերաբերյալ:

Մինչև 2000թ. սեպտեմբերի 10-ը մարդահամարի նյութերը տեղափոխվեցին Երևան և պահեստավորվեցին ՀՀ ԱՎԾ-ի մարդահամարի վարչության՝ այդ նպատակով հատկացված հատուկ սենյակում:

2000թ. հոկտեմբերի 10-ից նոյեմբերի 6-ն իրականացվեց փորձնական մարդահամարի ժամանակ հավաքագրված տեղեկատվության կողավորումը, ինչպես նաև հարցաթերթերում տրամաբանական կապերի ստուգումն ու ճշգրտումը: Այդ աշխատանքների համար հավաքագրվեց 16 հոգուց բաղկացած ժամանակավոր աշխատանքային խումբ: Խումբը հրահանգավորվեց, ինչի նպատակն էր խմբի անդամներին բացատրել հավաքագրված տեղեկատվության կողավորման և ստուգման անհրաժեշտությունն ու կարգը, ինչպես նաև այդ աշխատանքներն իրականացնելու համար դա-

computer, as a result of which the primary dataset of 2000 Pilot Census was formed. For editing of the dataset program technical task was developed, which was an integral system logically connecting all the points of the questionnaire with each other. On the basis of it the mechanical program of data editing (verification of errors and automatic correction) was developed by the programmers. A new software package (CSPro) for the data entry, editing of the primary dataset and development of the output tables was applied, which was proposed by BUCEN. The package consists of parts on data entry, verification of dataset and the development of tables.

CSPro system was more flexible for organizing activities on automatic development of census as software package was especially envisaged for census and statistical researches. That's why the programs developed by CSPro system worked quicker with large information basis, with the exception of Bach Edit part.

According to the content of questionnaire on the basis of the Data Dictionary part of the CSPro program a data dictionary was worked out, on the basis of which through the same system Entry Data part were created types of data entry. For each of the three types of the questionnaires (Form A, Form G, Form Kh) relevant screens on entry were worked out and instruction for using entry program was developed. After finishing the data entry of the questionnaires the information was transferred through magnetic bearers and was compiled in a separate computer, where separate files were united on each folder and the above mentioned dataset of Pilot Census was created.

During the Pilot census a new way of data controlling and automatic editing was used, which not only discovers the errors of dataset but also corrected them. During the previous Pilot Census the applied program of logical control was done by records on errors on the basis of which the corrected data again were entered into the computer. But the discussions with the experts showed that the correction of the errors in this way lasted very long. Besides because of human interference, new errors were revealed. Tak-

ческой связи в опросных листах. Для проведения этой работы был сделан набор группы из шестнадцати временных работников. Группа получила инструкции, цель которых было объяснение членам группы кодирования собранной информации и необходимость проверки и порядка, порядок использования обработанных инструкций и пособий кодирования, классификаторов для осуществления этих работ.

С 23 октября по 23 ноября централизованным образом осуществился ввод в компьютер данных опросных листов, в результате чего формировалась начальная информационная база пробной переписи населения. Для редактирования программы информационной базы было написано техническое задание, которое явилось целостной системой, логически связывающей все вопросы переписного листа. На этом основании программистами была обработана редакционная (уточнение данных и автоматическое исправление) машинная программа. Для ввода данных и уточнения начальной базы и получения таблиц применили новый пакет программы CSPro, который был предложен со стороны Управления программ международного развития бюро учета США. Пакет состоял из частей ввода данных, уточнения информационной базы и получения таблиц.

Система CSPro более гибка для организации работ машинной обработки переписи населения т. к. предусмотрен для исследований переписи населения и статистики. По этому, написанные системой CSpro программы, быстрее работают с большой информационной базой, исключая часть Bach Edit.

На основе части программы Data Dictionary согласно вопросам опросного листа был обработан словарь данных, на основе которой посредством части системы Entry data были созданы формы ввода данных. Из трех форм А, Ж, Х, для каждой из них был обработан соответственный экран ввода, записаны программы инструкции пользования ввода данных. После окончания ввода данных опросного листа информация магнитными носителями переводится и накапливается в отдельном ком-

սակարգիչներից, կոդավորման ձեռնարկներից և մշակված հրահանգից օգտվելու կարգը:

2000թ. հոկտեմբերի 23-ից նոյեմբերի 23-ը կենտրոնացված կարգով իրականացվեցին կոդավորված հարցաթերթերի տվյալների մուտքագրումը համակարգիչ, որի արդյունքում ձևավորվեց 2000թ. փորձական մարդահամարի սկզբնական տեղեկատվական բազան: Տեղեկատվական բազայի խմբագրման ծրագրի համար գրվեց տեխնիկական առաջադրանք, որը հարցաթերթի բոլոր հարցերն իրար տրամաբանորեն կապող մի ամբողջական համակարգ էր: Դրա հիման վրա ծրագրավորողների կողմից մշակվեց խմբագրման (սխալների ճշգրտման և ավտոմատ ուղղման) մեքենայական ծրագիրը: Տվյալների մուտքագրման, սկզբնական բազայի ճշգրտման և աղյուսակների ստացման համար կիրառվեց նոր ծրագրային փաթեթ՝ CSPro-ն, որն առաջարկվել էր ԱՄՆ-ի Հաշվառումների բյուրոյի միջազգային զարգացման ծրագրերի վարչության կողմից: Փաթեթը բաղկացած էր տվյալների մուտքագրման, տեղեկատվական բազայի ճշգրտման և աղյուսակների ստացման մասերից: CSPro համակարգն առավել ձկուն էր մարդահամարի մեքենայական մշակման աշխատանքները կազմակերպելու համար, քանի որ ծրագրային փաթեթը հատուկ նախատեսված էր մարդահամարների և վիճակագրական հետազոտությունների համար: Այդ պատճառով CSPro համակարգով գրված ծրագրերն ավելի արագ են աշխատում մեծ տեղեկատվական բազաների հետ, բացառությամբ փաթեթի Bach Edit մասի:

Հարցաթերթերի հարցերին համապատասխան CSPro ծրագրի Data Dictionary մասի հիման վրա մշակվեց տվյալների բառարան, որի հիման վրա նույն համակարգի Entry Data մասի միջոցով ստեղծվեցին տվյալների մուտքի ձևեր: Հարցաթերթերի երեք ձևերից՝ ՁևԱ, ՁևԺ, ՁևԵ, յուրաքանչյուրի համար մշակվեցին մուտքի համապատասխան էկրաններ, և գրվեց մուտքագրման ծրագրից օգտվելու հրահանգ: Հարցաթերթի տվյալների մուտքագրումն ավարտելուց հետո տեղեկատվությունը մագնիսական

ing into account these shortcomings the program of the automatic errors correcting was worked out for Pilot Census 2000, which enabled to apply simple approach towards the errors of dataset. The Bach Edit Application part of CSPro program package provided mechanical development of dataset. 60 output tables of Pilot Census 2000 were developed through Cross tab of CSPro software package. As it didn't have flexible possibilities of design, the tables were transferred and were finalized in Microsoft Word. Some complicated but important tables were left out from the list of the tables, which were made not by simple crossing of the questions through Cross tab but by several stages; separate programs were developed through CSPro only after which it become possible to use Cross tab and get the above mentioned tables.

At the beginning of February, 2001, the first initial tables were produced and this process was finished on April, 2001. As it was mentioned they were 60 of them and were distributed in the following 8 chapters.

1. *The population distribution according to the place of residence (2 tables).*
2. *Demographic characteristics of population (5 tables).*
3. *Educational attainment of population (2 tables).*
4. *Socio-economic characteristics of population (14 tables).*
5. *The population according to ethnicity and language (10 tables).*
6. *The number and composition of households (5 tables).*
7. *Population migration (7 tables).*
8. *Housing and living conditions of households (15 tables).*

24 of the output tables of the Pilot Census 2000 were published in the material entitled "The results of the Pilot Census, conducted in the RA from September 6-15, 2000", which was placed on the Website of the NSS RA.

As the Pilot Censuses are conducted to test the methodology, organizational activities, the data processing programs, census related materials and technological processes, so their results don't have practical use.

պյուտեր, где отдельные файлы о каждой сумке объединились и преобразовались в информационную базу пробной переписи.

Во время пробной переписи населения использовался новый способ контроля данных информационной базы и автоматического исправления, который не только обнаруживает ошибки базы, но и исправляет их. Во время предыдущей пробной переписи населения примененная программа логического контроля составила протокол ошибок, на основании которого исправленные данные заново вводились в компьютер. Однако обсуждения с экспертами показали, что исправление ошибок этим способом продолжается очень долго. Кроме этого, из-за вмешательства человека появляется вероятность новых ошибок. Имея ввиду эти недочеты, для пробной переписи населения 2000г. была написана программа автоматического исправления, которая давала возможность применения однозначного подхода к исправлению ошибок информационной базы. Этот этап машинной обработки и информационной базы обеспечения CSPro часть программного пакета Bach Edit Application пробной переписи населения.

В 2000г. 60 исходных таблиц пробной переписи получили средством Crosstab программного пакета CSPro. Так как она не имела гибкой возможности оформления внешнего вида, таблицы были перемещены и окончательно виду приведены в среде Microsoft Word. Из перечня таблиц вне остались несколько сложных, но важных таблиц, которые получились не простым средством скрещивания Crosstab. Программой CSPro были написаны отдельные программы, после чего стало возможным испытать Crosstab и получить выше указанные таблицы.

В начале февраля 2001г были получены первые исходные таблицы. Процесс получения таблиц закончился в апреле 2001г. Как было указано их было 60, которые были распределены в следующих 8 отделах.

1. 2 таблицы о распределении населения по местожитель-

կրիչների միջոցով տեղափոխվեց և կուտակվեց առանձին համակարգչի մեջ, որտեղ յուրաքանչյուր պայուսակի վերաբերյալ առանձին ֆայլերը միավորվեցին և ստեղծվեց փորձնական մարդահամարի վերը նշված տեղեկատվական բազան:

Փորձնական մարդահամարի ժամանակ կիրառվեց տեղեկատվական բազայում տվյալների հսկման և ավտոմատ ուղղման նոր եղանակ, որը ոչ միայն հայտնաբերում էր բազայի սխալները, այլև ուղղում դրանք: Նախկին փորձնական մարդահամարի ժամանակ կիրառված տրամաբանական հսկման ծրագիրը կազմում էր սխալների արձանագրություն, որի հիման վրա ուղղված տվյալները նորից մուտքագրվում էին համակարգիչ: Սակայն, փորձագետների հետ քննարկումները ցույց տվեցին, որ այդ եղանակով սխալների ուղղումը շատ երկար էր տևում: Բացի այդ, մարդու միջամտության պատճառով նոր սխալներ առաջանալու հավանականություն էր ի հայտ գալիս: Հաշվի առնելով այս թերությունները, 2000թ. փորձնական մարդահամարի համար գրվեց սխալների ավտոմատ ուղղման ծրագիր, որը հնարավորություն տվեց տեղեկատվական բազայի սխալների նկատմամբ կիրառել միանշանակ մոտեցում: Տեղեկատվական բազայի մեքենայական մշակման այս փուլն ապահովեց CSPro ծրագրային փաթեթի Bach Edit Application մասը: 2000թ. փորձնական մարդահամարի 60 էլքային աղյուսակները ստացվեցին CSPro ծրագրային փաթեթի Crosstab-ի միջոցով: Քանի որ այն չունի արտաքին տեսքի ձևավորման ձկուն հնարավորություններ, աղյուսակները տեղափոխվեցին և ավարտուն տեսքի բերվեցին Microsoft Word-ի

միջավայրում:

Աղյուսակների ցանկից դուրս մնացին մի քանի բարդ, բայց կարևոր աղյուսակներ, որոնք ստացվում էին ոչ թե հարցերի պարզ խաչաձևումով՝ Crosstab-ի միջոցով, այլ մի քանի փուլերով. CSPro-ի միջոցով գրվեցին առանձին ծրագրեր, որից հետո միայն հնարավոր եղավ կիրառել Crosstab-ը և ստանալ վերոհիշյալ աղյուսակները:

Relevant conclusions were drawn from the results of the Pilot Census, especially conclusions were connected with organizational, methodological issues, improvement of census documentation, technological processes of data processing, which were taken into consideration in the time-table of RA Census 2001 preparation, implementation and data processing .

Changes were especially made:

- The Census questionnaires of Form A, Form G (temporary resident) and Form Kh (group institutional) were united in one common questionnaire.

- The design of RA 2001 Census questionnaire .

- The average workload norms of census personnel : the enumerators workload -385 residents in cities instead of 350-ies; in rural places – 275 residents instead of 250-ies and maximum workload of the instructor in cities - 2000 person instead of 1800. The maximum in the Census units of cities-22000 pers. instead of 16000, in rural places – 17000 instead of 13000.

- The time limits of working out the organizational plan.

- The work duration of deputies of the heads of marz Agencies NSS RA and their district subdivisions on census activities - 8 months instead of 12 ones.

- The time – limit of primary visits of houses (buildings) (one day was added) and post enumeration control round (one day was added).

- The time limits of receipt of materials on census.

The order and the technologies of censusdata processing.

ստյ.

2. 5 таблиц об демографической характеристике населения.

3. 2 таблицы об образовательном уровне населения.

4. 14 таблиц о социально-экономической характеристике населения.

5. 10 таблиц о населении по национальности и языку.

6. 5 таблиц о количестве и составе домашних хозяйств.

7. 7 таблиц о миграции населения.

8. 15 таблиц о квартирных и жилищных условиях домашних хозяйств.

24 исходные таблицы пробной переписи населения были напечатаны в публикации “Результаты НСС РА пробной переписи населения РА, проведенной 6-15 сентября 2000г., которая была помещена также на странице в интернете “Национальной статистической службы РА”.

Так как пробная перепись населения проводилась для опробирования технологических процессов, обработки материалов переписи населения, организационных работ методологии основной переписи населения, то их результаты не имеют практического значения.

По результатам пробной переписи были сделаны соответственные выводы, в частности об организационных, методических основных задачах усовершенствования переписных документов, о машинной обработке технологических процессов, что имелось ввиду при подготовке и проведении переписи населения РА 2001г. в хронологической обработке материалов. В частности изменились:

· Переписные листы формы А и Ж (временно находящихся) и Х (группового институционального) сгруппировали в один единый переписный лист.

· Дизайн переписного листа переписи населения РА 2001г.

· Средние нормы рабочей нагрузки переписных кадров: 385 жителей вместо бывших 350-и в городах, 275 жителей вместо бывших 250-и в сельских местностях. Рабочая

2001թ. փետրվարի սկզբին ստացվեցին առաջին ելքային աղյուսակները: Աղյուսակների ստացման գործընթացն ավարտվեց 2001թ. ապրիլ ամսին: Ինչպես նշվեց, դրանք 60-ն էին և բաշխված էին հետևյալ 8 բաժիններով`

1. Բնակչության բաշխումն ըստ բնակավայրերի` 2 աղյուսակ,
2. Բնակչության ժողովրդագրական բնութագրերը` 5 աղյուսակ,
3. Բնակչության կրթական մակարդակը` 2 աղյուսակ,
4. Բնակչության սոցիալ-տնտեսական բնութագրերը` 14 աղյուսակ,
5. Բնակչությունն ըստ ազգության և լեզվի` 10 աղյուսակ,
6. Տնային տնտեսությունների թիվն ու կազմը` 5 աղյուսակ,
7. Բնակչության միգրացիան` 7 աղյուսակ,
8. Տնային տնտեսությունների բնակարանային և բնակության պայմանները` 15 աղյուսակ:

2000թ. փորձնական մարդահամարի ելքային աղյուսակներից 24-ը տպագրվեց «ՀՀ 2000թ. սեպտեմբերի 6-15 անցկացված փորձնական մարդահամարի ՀՀ ԱՎԾ-ի արդյունքները» հրապարակման մեջ, որը տեղադրվեց նաև ՀՀ ԱՎԾ-ի ինտերնետային էջում:

Քանի որ փորձնական մարդահամարներն անց են կացվում հիմնական մարդահամարի մեթոդաբանությունը, կազմակերպական աշխատանքները, մարդահամարի նյութերի մշակման ծրագրերն ու տեխնոլոգիական գործընթացները փորձարկելու համար, ապա դրանց արդյունքները գործնական կիրառություն չունեն:

Փորձնական մարդահամարի արդյունքներով կատարվեցին համապատասխան եզրահանգումներ` մասնավորապես կազմակերպչական, մեթոդաբանական հիմնախընդհանրների, մարդահամարային փաստաթղթերի կատարելագործման, նյութերի մեքենայական մշակման տեխնոլոգիական գործընթացների վերաբերյալ, ինչը հաշվի առնվեց ՀՀ 2001թ. մարդահամարի նախապատրաստման, անցկացման և նյութերի մշակման ժամանակացույցում:

-инструктора-2000 человек в место бывших 1800 в городах. На переписном участке рабочая максимальная нагрузка – 22 тысячи человек вместо 16 тысяч в городе и 17 тысяч человек вместо 13 тысяч в сельских местностях.

- Сроки составления организационных планов.
- Продолжительность работы статистического управления марза и территориальных заместителей заведующих по линии переписи населения стало 8 – вместо бывших 12 месяцев.
- Срок обхода домов (строений) был увеличен на 1 день, срок отборного контрольного обхода тоже был увеличен на 1 день.
- Сроки приема материалов переписи населения.
- Порядок и методология обработки материалов переписи населения.

Մասնավորապես փոփոխվեցին.

- մարդահամարի ՁևԱ, ՁևԺ (ժամանակավոր գտնվողի), ՁևԽ (խմբային, ինստիտուցիոնալ) հարցաթերթերը խմբավորվեցին մեկ միասնական հարցաթերթի մեջ,

- ՀՀ 2001թ. մարդահամարի հարցաթերթի դիզայնը,

- մարդահամարային կադրերի ծանրաբեռնվածության միջին նորմաները. հաշվարարներ ինը քաղաքներում՝ 385 բընա-կիչ, նախկին 350-ի փոխարեն, գյուղական վայրերում՝ 275 բնակիչ, նախկին 250-ի փոխարեն, իսկ հրահանգիչ-հսկիչի առավելագույն ծանրաբեռնվածությունը քաղաքներում 2000 մարդ՝ նախկին 1800-ի փոխարեն: Մարդահամարային տեղամասերում՝ քաղաքներում առավելագույնը 22 հազար մարդ՝ նախկին 16 հազարի փոխարեն, գյուղական վայրերում 17 հազար՝ նախկին 13 հազարի փոխարեն,

- կազմալանի կազմման ժամկետները,

- վիճակագրական մարզային վարչության և դրա տարածքային բաժինների պետերի մարդահամարի գծով տեղակալների աշխատանքի տևողությունը նախկինում 12 ամսվա փոխարեն՝ 8 ամիս,

- տների (շինությունների) նախնական շրջագայության ժամկետը (ավելացվեց 1 օրով), ընտրանքային վերահսկիչ շրջագայության ժամկետը (ավելացվեց 1 օրով),

- մարդահամարի նյութերի ընդունման ժամկետները,

- մարդահամարի նյութերի մշակման կարգն ու տեխնոլոգիաները:

4. ՀՀ 2001թ. ՄԱՐԴԱՀԱՄԱՐԸ ՈՐՊԵՍ ՀԱՄԱՊԵՏԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ RA CENSUS 2001 AS NATIONAL MEASURE ПЕРЕПИСЬ НАСЕЛЕНИЯ РА 2001г. КАК ОБЩЕГОСУДАРСТВЕННОЕ МЕРОПРИЯТИЕ

Մարդահամարի անցկացումն իրենից ներկայացնում է բազմաբնույթ և իրար հաջորդող, փոխկապակցված միջոցառումների շարք, որոնց իրականացումն առնչվում է կառավարության, տարբեր նախարարությունների, գերատեսչությունների ու կազմակերպությունների անմիջական մասնակցության հետ: Այդ պատճառով, ինչպես նաև «Մարդահամարի մասին» ՀՀ օրենքի հոդված 4 և ՀՀ կառավարության 2000թ. փետրվարի 19 թիվ 78 որոշման համաձայն ստեղծվեցին 2001թ. մարդահամարի կազմակերպման ու անցկացման համապետական, մարզային և Երևանի քաղաքային հանձնաժողովները:

ՀՀ 2001թ. մարդահամարի կազմակերպման և անցկացման համապետական հանձնաժողովի 2000թ. հունիսի 6-ի թիվ 1 որոշմամբ հավանության արժանացավ «ՀՀ 2001թ. մարդահամարի նախապատրաստման, անցկացման և նյութերի մշակման աշխատանքների ժամանակացույցը»:

Պարբերաբար իրավիրվող համապետական հանձնաժողովի նիստերին քննարկվում էին ՀՀ 2001թ. մարդահամարի կազմակերպմանն առնչվող հարցեր, ընդունվում որոշումներ, հավանության արժանացվում փաստաթղթեր, առաջարկություններ ներկայացվում ՀՀ մարզպետարաններին և տեղական ինքնակառավարման մարմիններին:

ՀՀ 2001թ. մարդահամարի կազմակերպման և անցկացման համապետական հանձնաժողովի նախագահի, ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարի նախաձեռնությամբ և հանձնարարականով, մարզպետարաններում և Երևանի քաղաքապետարանում ՀՀ ԱԿԾ-ի կողմից կազմակերպվել և անցկացվել են հանդիպումներ հանրապետության բոլոր 930 համայնքների ղեկավարների հետ: Հանդիպումների ընթացքում ներկայացվել են մարդահամարի անցկացման անհրաժեշտության հետ կապված խնդիրներ, տրվել են որոշ մեթոդաբանական

Conduction of Population Census consists of a complex series of inter-related steps, the implementation of which refers to direct participation of the government, different ministries, departments and organizations. Therefore, according to the article 4 of the RA "Law on Census" and the RA Government decision N 78 from February 19, 2000 the National, Marz and City Yerevan boards on 2001 census organization and implementation of were created.

"The timetable of the Population Census preparation, implementation and data processing activities of the RA 2001 Census" was approved by the decision N1 / June 6, 2000/ of the National Commission of organization and realization of the RA census 2001.

At the periodically called sittings of the National Commission the issues on census organization were discussed, decisions were adopted; suggestions were proposed to the RA marzpetarans and local government bodies.

By the initiative and the task of the president of the National Commission on organization and realization of RA 2001 Population Census - RA Minister of Territorial Management meetings were organized by the NSS RA and held in marzpetarans and Yerevan City Hall with the heads of all 930 communities of the RA. During the meetings the issues on necessity of census conduction were presented, and some methodological issues were given, as well as the below mentioned issues, which needed the assistance of community leaders, were presented to them.

- regulation of housing address in cities and large villages.*
- provision of offices for census areas and supervisory units with time limits correspondingly by 2.5 and 1.5 months.*
- presentation of candidates for enumerators from the residents of the community territory.*

Memorandum of understanding was signed between the RA government, RA NSS and Donor countries, International organizations, assisting the RA

Проведение переписи населения представляет из себя ряд многоплановых, следующих друг за другом, связанных меж собой мероприятий, осуществление которых связано с непосредственным участием правительства, разных министерств, ведомств и организаций. По этой причине, а также согласно статье 4 Закона РА "О переписи населения" и постановлении правительства РА 78 от 19 февраля 2000г. были созданы общегосударственные, марзовые и Ереванская городская комиссии по организации и проведению переписи населения 2001г.

Организация и проведение переписи населения РА 2001г. по решению председателя общегосударственной комиссии от 6 июня 2000г. решением N1 удостоен одобрения "Календарный план обработки материалов, подготовки и проведения переписи населения РА 2001г. "

На периодически созванных заседаниях общегосударственной комиссии обсуждались вопросы, касающиеся организации переписи населения 2001г., принимались решения, одобрялись документы; предложения представлялись в марзпетараны и органы местного самоуправления .

По инициативе и поручению председателя комиссии подготовки и проведения переписи населения РА 2001г. министра территориального управления РА, в марзовых управлениях и мэрии г. Еревана со стороны Национальной статистической службы были организованы и проведены встречи с руководителями всех 930-ти общин. Во время встреч были представлены задачи, связанные с необходимостью проведения переписи населения, даны определенные методологические разъяснения. Руководителям общин были представлены следующие задачи, требующие их помощи.

- Упорядочение адресных хозяйств в городах и больших селах.*

պարզաբանումներ, ինչպես նաև համայնքների ղեկավարներին ներկայացվել են իրենց օժանդակությանը սպասող հետևյալ խնդիրները՝

- բաղաբնույթի և խոշոր գյուղերում հասցեային տնտեսության կարգավորումը,

- մարդահամարի և հրահանգչական տեղամասերի համար գրասենյակների տրամադրումը՝ համապատասխանաբար երկուսուկես և մեկուկես ամիս ժամկետով,

- համայնքի տարածքի հաշվային տեղամասերի բնակիչներից հաշվարարների թեկնածուների ներկայացումը:

2001թ. մարտի 19-ին ստորագրվեց Փոխըմբռնման հուշագիր ՀՀ կառավարության, ՀՀ ԱԿԾ-ի և ՀՀ մարդահամարին օժանդակող դոնոր երկրների և միջազգային կազմակերպությունների (Համաշխարհային բանկ՝ WB, ՄԱԿ-ի բնակչության հիմնադրամ՝ UNFPA, ԱՄՆ-ի միջազգային զարգացման գործակալություն՝ USAID, Մեծ Բրիտանիայի միջազգային զարգացման նախարարության՝ DFID) միջև: Փոխըմբռնման հուշագիրն իր բնույթով բաց էր, և դրան կարող էին միանալ նաև ՀՀ 2001թ. մարդահամարին աջակցելու մտադրություն ունեցող այլ դոնոր երկրներ և կազմակերպություններ:

2001թ. օգոստոսի 29-ին ՀՀ Նախագահի կողմից վավերացվեց օգոստոսի 24-ին Երևանում ստորագրված «Միացյալ թագավորության—Հայաստան 2001 թվականի ազգային մարդահամարի դրամաշնորհ» համաձայնագիրը:

2001թ. հոկտեմբերի 15-ին ՀՀ Նախագահի կողմից վավերացվեց հոկտեմբերի 11-ին Երևանում ստորագրված «Հայաստանի բնակչության մարդահամարի անցկացման համար շվեյցարական դրամաշնորհի հատկացման մասին» TF 029889 դրամաշնորհի նամակ—համաձայնագիրը (համաձայն ՀՀ Նախագահի կողմից վավերացված 23 նոյեմբերի 2001թ. և 9 հունվարի 2002թ. հրամանագրով դրանում փոփոխություններ են կատարվել):

2002թ. հունվարի 9-ին ՀՀ Նախագահի կողմից վավերացվեց նույն թվականի հունվարի 3-ին Երևանում ստորագրված Հայաստանի բնակչության մարդահամարի օժանդակության հովանավորական TF 050251 դրամաշնորհի համաձայնագիրը:

Population Census (WB, UNFPA, USAID, DFID) in March 19, 2001. The Memorandum of Understanding was open by its nature and other donors and organizations, having intention to support the RA 2001 Census, could also join it.

The agreement on grant for national census of 2001 between the U.K and Armenia was ratified by the President of RA in August 29, 2001 in Yerevan.

On the 15th of October in 2001, the contract-letter of TF 029889 grant was ratified by the President of the Republic of Armenia (RA) concerning the Swiss grant for organizing the Population Census of the of Armenia, signed in Yerevan on the 11th of October (several changes have been made in it by the decrees ratified by the President of RA on the 23rd of November in 2001 and on the 9th of January in 2002).

On the 9th of January the President of RA ratified the Dutch agreement TF 050251 grant for the contribution on the Population Census of Armenia, signed in the same year on the 3rd of January in Yerevan.

By the act number 585 made by the Government of RA on the 29th of June in 2001, the program (content of questionnaire) of the census was to be held in RA in 2001 was confirmed.

The government of RA (according to the recorded act number 36 made on 6th of September in 2001) sanctioned the budget expences for preparation, organization and data processing of RA 2001 Census for the period of four-year 2000-2003, according to years.

The required expences made 1.106.913.300 drams, about the 80% of which was financed by donor-countries and international organizations the rest was financed by the state budget of RA. Besides, a great support, which was equivalent to 1 million U.S.dollar, was given by the USAID, in the form of technical and consulting services and computer techniques.

On the basis of the results of the Pilot Census the below mentioned documents of the Census, ruling the processes concerning the preparation and organization of census were reviewed,

- Выделение кабинетов для инструкторских участков и переписи населения. соответственно сроком на полтора и два с половиной месяца.

- Представление кандидатов в счетчики переписи населения из территориального счетного участка общины.

19 марта 2001г. был подписан Меморандум взаимопонимания между правительством РА, Национальной статистической службой РА, донорских стран, содействующих переписи населения международными организациями (Всемирный Банк WB, UNFPA фонда населения ООН, агенством международного развития США USAID, министерство международного развития Великобритании DFID). Меморандум взаимопонимания своим характером был открытым и к нему могли присоединиться донорские страны и организации, имеющие намерение содействовать переписи населения РА 2001г.

29 августа 2001г. Президентом РА было ратифицировано подписанное 24 августа в Ереване соглашение “Объединенного Королевства-Армения грант для 2001г. национальной переписи”

15 октября 2001г. Президентом РА был ратифицирован подписанный 11 октября в Ереване “О предоставлении швейцарского гранта для проведения переписи населения Армении”. TF029889 письмо – соглашение (согласно ратификации указом Президентом от 23 ноября 2001г. и 9 января 2002г. м в нем были проведены изменения).

9 января 2002г. Президентом было ратифицировано подписанное 3 января того же года в Ереване Соглашение о содействии переписи населения Армении Голландским TF050251грантом

29 июня 2001г. 585-м постановлением правительства РА была утверждена программа (вопросник) переписи населения РА 2001г.

6 сентября 2001г. правительство РА протокольным решением N36 одобрил смету расходов 2000-2003гг. по годам на подготовку, проведения и обработки материалов. Требуемые расходы составили 1.106.913.300 драм, 80% которых финансировалось со стороны донорских стран

ՀՀ կառավարության 2001թ. հունիսի 29-ի թիվ 585 որոշմամբ հաստատվեց Հայաստանի Հանրապետությունում 2001թ. անցկացվելիք մարդահամարի ծրագիրը (հարցաշարը):

ՀՀ կառավարությունը 2001թ. սեպտեմբերի 6-ի թիվ 36 արձանագրային որոշմամբ հավանության արժանացրեց ՀՀ 2001թ. մարդահամարի նախապատրաստման, անցկացման և նյութերի մշակման քառամյա ծախսերի նախահաշիվը՝

2000-2003թթ. ըստ տարիների: Պահանջվող ծախսերը կազմեցին 1.106.913.300 դրամ, որի շուրջ 80%-ը ֆինանսավորվեց դոնոր երկրների և միջազգային կազմակերպությունների, իսկ մնացածը՝ ՀՀ պետական բյուջեի կողմից: Բացի այդ ԱՄՆ-ի միջազգային զարգացման գործակալության կողմից տրամադրվեց 1 մլն. ԱՄՆ դոլարին հավասարազոր օգնություն՝ տեխնիկական և խորհրդատվական ծառայությունների, համակարգչային տեխնիկայի տեսքով:

Փորձնական մարդահամարի արդյունքների հիման վրա վերանշակման ենթարկվեցին մարդահամարի նախապատրաստման ու անցկացման գործընթացները կանոնակարգող ներքոհիշյալ (ըստ ցանկի) մարդահամարային փաստաթղթերը, որոնք ՀՀ Վիճակագրության պետական խորհրդի որոշումներով հաստատվեցին և որպես նորմատիվային ակտեր գրանցվեցին ՀՀ արդարադատության նախարարությունում:

which were confirmed by the decisions of the State Council on Statistics of RA and were registered in the Ministry of Justice of RA as Normative Acts.

и международных организаций, а остальное- со стороны государственного бюджета РА. Кроме того со стороны Агентства международного развития был выделен 1 млн. американских долларов в виде технической и консультационной службы, компьютерной техники.

На основании результатов пробной переписи населения переработки подверглись документы переписи населения (по перечню) подготовки и проведения регламентирующих процессов, которые решениями статистического государственного совета были утверждены и как нормативные акты зарегистрированы в Министерстве юстиции .

6	Չև 6 Վերահսկիչ փաստաթուղթ <i>Form 6. Supervising document</i> Форма 6 контрольный документ	26.07.2001թ. N59	27.04.01. N12001086
7	ՀՀ Ազգային վիճակագրական ծառայության մարզային վարչության և դրանց տարածքային բաժինների պետերի մարդահամարի գծով տեղակալի-խորհրդատուի պարտավորությունները <i>The duties of the counselor-deputy head of marz Agency of the NSS RA and their district subdivisions who works for the census</i> <i>Обязанности заместителей-советников, по линии переписи, начальников марзовых, Ереванских городских агентств и их территориальных отделов НСС РА</i>	30.04.2001թ. N38	01.06.01. N12001095
8	Ցուցումներ ՀՀ 2001թ. մարդահամարի հաշվառումն օդանավակայաններում և սահմանային անցման կետերում անցկացնելու մասին <i>Instructions about organizing the 2001 Census enumeration in airports and border passing units</i> Указания о проведении учета переписи населения РА 2001г.в аэропортах и пограничных пунктах	24.08.2001թ. N65	04.10.01 N60301157
9	Չև 1Ա - հարցման թերթ «ՀՀ 2001թ. մարդահամարի ժամանակ օդանավակայաններում և սահմանային անցման կետերում հաշվառման ենթակա ուղևորների» <i>Form 1A- interrogatory-sheet "For the passengers liable for enumeration in airports and border passing units during the RA 2001 Census"</i> Форма 1А- Опросный лист "Пассажиров, подлежащих учету во время переписи населения РА 2001г." в аэропортах и пограничных пунктах	24.08.2001թ. N65	04.10.01 N60301157
10	Հրահանգ N1- Բնակբնութագիր «Բազմաբնակարան շենքի բնակարանների բնութագիրը» հաշվետվական ձևի լրացման կարգի վերաբերյալ» <i>Instruction about the order of filling in the registration form N1- Flat outline, "The outline of multiunit building flats"</i> Инструкция N1 –Жилхарактеристика "характеристика квартир многоквартирных зданий" о порядке заполнения отчетной формы"	30.04.2001թ. N39	08.06.01 N12001103
11	Հաշվետվություն Չև N1- Բնակբնութագիր «Բազմաբնակարան շենքի բնակարանների բնութագիրը» <i>Registration Form N1- Flat outline "The outline of of multiunit building flats"</i> Отчет- Форма N1 Жилхарактеристика "характеристика квартир многоквартирных зданий"	30.04.2001թ. N39	08.06.01 N12001103
12	Կարգ՝ ՀՀ 2001թ. մարդահամարի ժամանակ փակ տարածքներում գտնվող անձանց հաշվառման <i>Order – of the registration of people who are in closed territories during the Census</i> Порядок учета лиц, находящихся во время переписи населения РА 2001г. на закрытых территориях	11.07. 2001թ. N54	22.08.01 N12001132
13	Կարգ ՀՀ 2001թ. մարդահամարի ժամանակ օտարերկրյա պետություններում (միջազգային կազմակերպություններում) ՀՀ դիվանագիտական ներկայացուցչություններում և իրապատասխան հիմնարկներում աշխատող ՀՀ քաղաքացիների և իրենց հետ օտարերկրյա պետություններում բնակվող ընտանիքի անդամների, ինչպես նաև Հայաստանում՝ օտարերկրյա պետությունների դիվանագիտական, առևտրատնտեսական և այլ ներկայացուցչություններում, միջազգային կազմակերպությունների ներկայացուցչություններում աշխատող օտարերկրյա քաղաքացիների և իրենց հետ բնակվող ընտանիքի անդամների հաշվառման <i>Order- of the registration of the citizens of RA working in foreign countries (in international organizations), in diplomatic missions of RA and in council institutions and of their family members who live with them in foreign countries during the census, as well as of the registration of the foreign citizens in Armenia, working in diplomatic, commercial and economic missions of foreign countries, in missions of international organizations and also the their family members who live with them.</i> Порядок учета граждан РА, работающих, во время переписи, в дипломатических представительствах и консульских учреждениях РА в иностранных государствах (международных организациях) и живущих с ними членов их семей, а также иностранных граждан и проживающих с ними членов их семей, работающих в дипломатических, торгово-экономических и других представительствах иностранных государств и представительств международных организаций	11.07. 2001թ. N55	06.08.01 N12001125

4. ՀՀ 2001թ. Մարդահամարը որպես համապետական միջոցառում—RA census 2001 as national arrangement-
Перепись населения РА 2001г. как общегосударственные мероприятия

	Հուշատետրեր <i>Notebooks</i> Зачисные книги		
14	Ձև 11 գյուղական - Հաշվարարի <i>Form 11 rural- enumerator's</i> Форма 11 сельская-счетчика	16.08.2001թ. N63	30.08.01 N12001137
15	Ձև 11 քաղաքային - Հաշվարարի <i>Form 11 urban-enumerator's</i> Форма 11 городская- счетчика	16.08.2001թ. N63	30.08.01 N12001137
16	Ձև 12 գյուղական - Հրահանգիչ-հսկիչի <i>Form 12 rural-supervisor's</i> Форма 12 сельская- инструктора-контролера	16.08.2001թ. N63	30.08.01 N12001137
17	Ձև 12 քաղաքային - Հրահանգիչ-հսկիչի <i>Form 12 urban-supervisor's</i> Форма 12 городская - инструктора-контролера	16.08.2001թ. N63	30.08.01 N12001137
18	Ձև 13 Մարդահամարի տեղամասի վարիչի և նրա օգնականի <i>Form 13 The census area manager's and his assistant's</i> Форма 13- управляющего переписным участком и его помощника	16.08.2001թ. N63	30.08.01 N12001137
	Ամփոփ տեղեկագրեր <i>Summary reports</i> Итоговые записки		
19	Ձև 6 քաղաքային - Հաշվային տեղամասի <i>Form 6 urban- of enumeration area</i> Форма 6 городская-счетного участка	16.08.2001թ. N62	30.08.01 N12001136
20	Ձև 6 գյուղական - Հաշվային տեղամասի <i>Form 6 rural- of enumeration area</i> Форма 6 сельская -счетного участка	16.08.2001թ. N62	30.08.01 N12001136
21	Ձև 7 - Հրահանգչական տեղամասի <i>Form 7 -of the supervisory unit</i> Форма 7 – Инструкторского участка	16.08.2001թ. N62	30.08.01 N12001136
22	Ձև 8 - Մարդահամարի տեղամասի <i>Form 8 -of the census area</i> Форма 8 – Участка переписи	16.08.2001թ. N62	30.08.01 N12001136
23	Ձև 9 - Մարզի (տարածքի) <i>Form 9- of the Marz (district)</i> Форма 9 – Марзa/регионаl	16.08.2001թ. N62	30.08.01 N12001136
24	Ձև 10 - Ուղեկցող թերթ <i>Form 10 – Accompanying sheet</i> Форма 10 –Сопроводительный лист	16.08.2001թ. N61	30.08.01 N12001135
	Հաշվետվական ձևեր <i>Registration forms</i> Отчетные формы		
25	Ձև 14 - Հրահանգիչ-հսկիչի հաշվետվություն <i>Form 14- superviso'rs registration form</i> Форма 14- Отчет инструктора-контролера	16.08.2001թ. N61	30.08.01 N12001135
26	Ձև 15 - Հաշվետվություն մարդահամարի տեղամասի վարիչի <i>Form 15- Census area manager's registration form</i> Форма 15- Отчет управляющего переписным участком	16.08.2001թ. N61	30.08.01 N12001135
27	Ձև 8-ի հավելված - Մարդահամարի հարցաթերթում գրանցվածների թվաքանակն ըստ առանձին բնակավայրերի <i>An appendix to the form 8- the number of the people registered in the census questionnair eaccording to separate settlements</i> Дополнение формы 8 – Количество зарегистрированных в опросном листе по местожительствам	16.08.2001թ. N62	30.08.01 N12001135
28	Գոյության միջոցների աղբյուրների ցանկ (արձանագրային որոշում) <i>The list of the sources of livelihood (recorded act)</i> Перечень источников средств существования (актовое постановление)	24.08.2001թ N43	-
29	Հաղորդագրության ձև (մարդահամարի տեղամասի վարիչի) <i>Message form (of the manager of the census area)</i> Форма сообщения (управляющего участком переписи)	24.08.2001թ. N68	-
30	Հաղորդագրության ձև (հրահանգիչ-հսկիչի) <i>Message form (of supervisor's)</i> Форма сообщения (инструктора-контролера)	24.08.2001թ. N68	-

31	Պայուսակի պիտակ (արձանագրային որոշում) <i>Portfolios label (recorded act)</i> Бирка портфеля (актовое постановление)	24.08.2001թ N42	-
32	Գրություն այն անձանց, որոնց դժվար է տանը գտնել (արձանագրային որոշում) <i>Note to those who can hardly be found at home (recorded act)</i> Письмо тем лицам, которых трудно застать дома (актовое постановление)	24.08.2001թ N42	-
	Կազմակերպական պլանի ցուցումներ և ձևեր <i>Instructions and forms of organizational plan (recorded act)</i> Указания и формы организационного плана		
33	Ցուցումներ` ՀՀ Ազգային վիճակագրության ծառայության մարզային վարչություններին և դրանց տարածքային բաժիններին` ՀՀ 2001թ. մարդահամարն անցկացնելու կազմակերպական պլանները կազմելու կարգի մասին <i>Instructions to the marz agencies of National Statistical Service of RA and their district subdivisions on the order of the preparation of census organizational plans</i> Указания марзовым управлениям и их территориальным отделам НСС РА о порядке составления организационных планов переписи населения РА 2001г.	30.04.2001թ. N37	01.06.01. N12001096
34	Ձև 1Կ - Քաղաքների հրահանգչական և հաշվային տեղամասերի կազմը <i>Form 1K- The composition of supervisory units and enumeration areas of towns</i> Форма 1К – Состав инструкторских и счетных участков городов	30.04.2001թ. N37	01.06.01. N12001096
35	Ձև 2Կ - Քաղաքների մարդահամարի տեղամասերի կազմը <i>Form 2K- The composition of the census areas of towns</i> Форма 2К - Состав переписных участков городов	30.04.2001թ. N37	01.06.01. N12001096
36	Ձև 3Կ - Քաղաքների մարդահամարային շրջանացում <i>Form 3K-The census circle chart of towns</i> Форма 3К –Переписное Округление городов	30.04.2001թ. N37	01.06.01. N12001096
37	Ձև 4Կ - Գյուղական վայրի մարդահամարի հրահանգչական և հաշվային տեղամասերի կազմը <i>Form 4K- The composition of supervisory units and enumeration areas of rural places</i> Форма 2К - Состав счетных и инструкторских участков переписи сельской местности	30.04.2001թ. N37	01.06.01. N12001096
38	Ձև 5Կ - Գյուղական վայրերի մարդահամարային շրջանացում <i>Form 5K- The census circle chart of rural places</i> Форма 5К –Переписное Округление сельских местностей	30.04.2001թ. N37	01.06.01. N12001096
39	Ձև 6Կ - Սոցիալական նշանակություն ունեցող և ժամանակավոր կացատեղ հանդիսացող կազմակերպությունների ցուցակ <i>Form 6K- The list of organizations having social significance and of temporary localities</i> Форма 6К- Список организаций являющихся временными пристанищами и имеющих социальное значение	30.04.2001թ. N37	01.06.01. N12001096
40	Ձև 7Կ - Մարդահամարային կադրերի պահանջարկը <i>Form 7K- The demand of census personnel</i> Форма 7К- Спрос на кадры переписи	30.04.2001թ. N37	01.06.01. N12001096
41	Ձև 8Կ - Հրահանգիչ-հսկիչների և հաշվարարների (ներառյալ ռեզերվը) ուսուցման (հրահանգավորման) և նրանց պատրաստվածության ստուգման պլան <i>Form 8K-The plan of training of the supervisors and enumerators (including the reserve) and auditing of their preparedness.</i> Форма 8К- План обучения (инструктажа) инструкторов-контролеров и счетчиков(включая резерв) и проверки их подготовленности	30.04.2001թ. N37	01.06.01. N12001096
42	Ձև 9Կ - Բնակչության շրջանում զանգվածային-բացատրական աշխատանքների կազմակերպման ծրագիր <i>Form 9K- The program of publicity campaign organization</i> Форма 9К- Программа организации массово-разъяснительных работ среди населения	30.04.2001թ. N37	01.06.01. N12001096

4. ՀՀ 2001թ. Մարդահամարը որպես համապետական միջոցառում—RA census 2001 as National measure-
Перепись населения РА 2001г. как общегосударственные мероприятия

43	Ցուցումներ ՀՀ Ազգային վիճակագրական ծառայության մարզային վարչություններին և դրանց տարածքային բաժիններին քաղաքների համար կազմված տների (շինությունների) ցուցակների, գյուղական վայրերում՝ գյուղական բնակավայրերի և դրանց տարածքում գտնվող այլ բնակատեղերի ցուցակների ընդունման կարգի մասին <i>Instructions for the marz agencies of RA National Statistical Service and to their district subdivisions about the order of adopting the lists of buildings made for towns and the lists of rural residences in rural places and other localities, situated in the same district.</i> Указания марзовым управлениям и их территориальным отделам о порядке принятия списков домов (строений) составленных для городов, в сельских местностях- списков сельских местожительств и находящихся на их территории других местожительств	20.03.2001թ. N33	27.04.01. N12001085
44	Հրահանգ քաղաքներում և խոշոր գյուղերում տների (շինությունների) ցուցակները կազմելու կարգի մասին <i>Instruction on the order of forming lists of houses (constructions) in towns and large villages</i> Указание о порядке составления списков домов (строений) в городах и крупных селах	28.02.2001թ. N30	20.03.01. N12001060
45	Ձև 1 -քաղաքային Տեղամասի տների ցուցակների ամփոփագիր՝ Աղյուսակ 1 <i>Form1 –urban, A summary list of district houses - Table 1</i> Форма 1 городская Таблица 1-Итоговая запись списков домов участка	28.02.2001թ. N30	20.03.01. N12001060
46	Ձև 1 -քաղաքային Թաղամասի (զանգվածի) տների ցուցակ՝ Աղյուսակ 2 <i>Form 1 – urban</i> <i>A list block's houses - Table 2</i> Форма 1 городская Таблица 2 Список домов района(массива)	28.02.2001թ. N30	20.03.01. N12001060
47	Հրահանգ գյուղական բնակավայրերի և դրանց տարածքում գտնվող այլ բնակատեղերի ցուցակները կազմելու կարգի մասին <i>Instruction on the order of making the lists of rural localities and other settlements of the same area</i>	28.02.2001թ. N31	20.03.01. N12001061
48	Ձև 2 - գյուղական Գյուղական բնակավայրերի և դրանց տարածքում գտնվող այլ բնակատեղերի ցուցակ <i>Form 2- rural</i> <i>A list of rural localities and other settlements of the same area</i> Инструкция о порядке составления списков сельских местожительств и находящихся на их территории других местожительств	28.02.2001թ. N31	20.03.01. N12001061
49	Ցուցումներ տների (շինությունների) ցուցակները և գյուղական բնակավայրերի ցուցակները կազմելու կարգի մասին <i>Instructions on the order of making lists of houses (buildings) and lists of rural settlements</i> Указания о порядке составления списков сельских местожительств и домов(строений)	28.02.2001թ. N32	20.03.01. N12001062
50	Ձև 3 - ամփոփ Ամփոփագիր քաղաքներում տների (շինությունների) ցուցակների տվյալների <i>Form 3- summary</i> Summary data of the lists of houses (constructions) in towns Форма 3 итоговая Итог данных списков домов(строений) в городах	28.02.2001թ. N32	20.03.01. N12001062
51	Ձև 4 - ամփոփ Ամփոփագիր գյուղական բնակավայրերի և դրանց տարածքում գտնվող այլ բնակատեղերի ցուցակների տվյալների <i>Form 4- summary</i> Summary data of the lists of rural localities and other settlements of the same area Форма 4 итоговая Итог данных списков сельских местожительств и находящихся на их территории других местожительств	28.02.2001թ. N32	20.03.01. N12001062
52	Ձև 5 - ամփոփ Ամփոփագիր քաղաքներում տների (շինությունների) ցուցակների տվյալների <i>Form 5 –summary</i> Summary data of lists of the houses (constructions) in towns Форма 5 итоговая Итог данных списков домов (строений) в городах	28.02.2001թ. N32	20.03.01. N12001062

4. ՀՀ 2001թ. Մարդահամարը որպես

53	Չև 6 - ամփոփ Ամփոփագիր գյուղական բնակավայրերի և դրանց տարծքում գտնվող այլ բնակատեղերի ցուցակների տվյալների <i>Form 6- summary</i> <i>Summary data of the lists of the rural localities and other settlements of the same area</i> <i>Форма вытоговая</i> Итог данных списков сельских местожительств и находящихся на их территории других местожительств	28.02.2001թ. N32	20.03.01. N12001062
54	2001թ. Մարդահամարի մասնակցի վկայական (արձանագրային որոշում) <i>Certificate of a participant of 2001 census (recorded act)</i> Удостоверение участника переписи населения 2001г.(актовое постановление)	24.08.2001թ N42	-
55	Վերահսկիչ շրջագալության ամփոփագիր- Չև 9-ի հավելված 1 <i>A summary of post enumeration control round –appendix 1 of form 9</i> Итоговая запись контрольного обхода- дополнение 1 к форме 9	24.08.2001 թ N62	30.08.01 N12001137
56	Վերահսկիչ փաստաթղթերի ստուգման և մարման ամփոփագիր՝ Չև 9-ի հավելված 2 <i>A summary of audit and expiration of controlling documents</i> <i>Appendix 2 of form 9</i> Итоговая запись о погашении и проверке контрольных документов-дополнение 2 к форме 9	24.08.2001 թ N62	30.08.01 N12001137
57	ՀՀ 2001թ. մարդահամարի նյութերի (հաշվառման փաստաթղթերի) ընդունման-հանձնման կարգ <i>An order of adoption and transfer of the materials of RA 2001 Census</i> Порядок приема-сдачи материалов (регистрационных документов) переписи населения РА 2001г.	24.08.2001թ. N66	04.10.01 N60301156
58	Ցուցումներ հսկիչ թերթերի (ծև 4) տեսակավորման և ստուգման վերաբերյալ <i>Instructions on the assortment and audit of control sheets (form 4)</i> Указания о сортировке и проверке контрольных листов (форма 4)	23.10.2001թ. N75	-
59	Ցուցումներ ՀՀ ԱԿԾ մարդահամարի վարչության կողմից ՀՀ 2001թ. մարդահամարի նյութերի ընդունման գործընթացը կանոնակարգելու մասին <i>Instructions about the management of the process of the RA 2001 census materials' reception by Census Department of NSS RA</i> Указания о распорядке процесса принятия материалов переписи РА 2001г. со стороны НСС РА	23.10.2001 N 76	-
60	Ցուցումներ վերահսկիչ փաստաթղթերի (ծև 6) տեսակավորման և ստուգման վերաբերյալ <i>Instructions on the assortment and audit of supervising documents (form 6)</i> Указания о сортировке и проверке контрольных документов (форма 6)	23.10.2001 N 77	-
61	Հրահանգ 2001թ. մարդահամարի լրացված հարցաթերթերում ձեռքով մշակման եթթակա հարցերի պատասխանների կողավորման կարգի մասին <i>Instruction about the order of coding the answers of the questions, which are liable to be processed by hand in the filled 2001Census questionnaires</i> Инструкция о порядке кодирования вопросов,заполненных в опросных листах переписи 2001г., подлежащих ручной обработке	20.10.2001 N 72	-
62	Հրահանգ 2001թ. մարդահամարի տվյալների մուտքագրման կարգի մասին <i>Instruction about the order of 2001Census data keying</i> Инструкция о порядке заприходывания данных переписи 2001г.	20.10.2001 N 73	-
	Դասակարգիչներ և կողավորման ձեռնարկներ <i>Classifiers and codifying manuals</i> Классификатори и пособия кодирования		
63	Լեզուների <i>Languages</i> Языков	10.09.2001թ. N69	
64	Երկրների (հավանության արժանացած) <i>Countries (approved)</i> Стран(удостоенных одобрения)	10.09.2001թ. N44	
65	Ազգությունների <i>Ethnicities</i> Национальностей	10.09.2001թ. N 70	
66	Ջրադմունքների (հավանության արժանացած) <i>Occupations (approved)</i> Занятий(удостоенных одобрения)	10.09.2001թ. N 44	
67	ՀՀ բնակավայրերի (հավանության արժանացած) <i>Settlements of RA (approved)</i> Местожительство РА (удостоенных одобрения)	10.09.2001թ. N 44	
68	Տնտեսական գործունեության տեսակների (հավանության արժանացած) <i>Types of economic activity (approved)</i> Видам экономической деятельности (удостоенных одобрения)	10.09.2001թ. N 44	
69	2001թ. մարդահամարի նյութերի ընդունման կարգի մասին <i>About the order of RA 2001 Census materials' reception.</i> О порядке принятия материалов переписи 2001г.	10.09.2001թ. N 66	04.10.01 N 60301157

Ընդհանուր առմամբ տպագրվեցին և մարզեր առաքվեցին շուրջ 80 անուն մարդահամարային փաստաթղթեր՝ 2334000 ընդհանուր տպաքանակով:

In total about 80 names of census documents in number of 2334000 circulation were published and sent to marzes.

В общей сложности были напечатаны и отправлены в марзы около 80 наименований переписных документов, общим тиражом в 2334000 экземпляров.